

ihalede kendi malı olma şartı için tespit edilen oranın ve istenilen kriterlerin rekabeti engellemeyecek şekilde belirlenmesi gereklidir

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. ..." hükmü,

Anılan Kanun'un "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesinde "İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

...

6) İhale konusu işin yerine getirilebilmesi için gerekli görülen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler ..." hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yeterliğin belirlenmesinde uyulacak ilkeler" başlıklı 28'inci maddesinde "(1) Ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliğin saptanması amacıyla öngörülecek

değerlendirme kriterleri ve istenecek belgeler, rekabeti engelleyecek şekilde belirlenemez.

(2) Yeterlik değerlendirmesi için istenecek belgelerin ve yeterlik değerlendirmesinde aranılacak kriterlerin, ihale veya ön yeterlik ilanı ile idari şartnamede veya ön yeterlik şartnamesinde ya da davet yazısında belirtilmesi zorunludur. ...” hükmü,

Aynı Yönetmelik’in “İstenecek belgeler” başlıklı 29’uncu maddesinde “...(4) Yukarıda sayılan belgeler dışında, Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan diğer belgelerden hangilerinin yeterlik değerlendirmesinde kullanılmak üzere isteneceği, ihale konusu işin niteliğine uygun biçimde ve bu Yönetmelikte düzenlenen esaslar çerçevesinde idare tarafından belirlenir. ...” hükmü,

Anılan Yönetmelik’in “Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler ve kapasite raporu” başlıklı 41’inci maddesinde “(1) İşin yapılabilmesi için gerekli görülen makine, teçhizat ve diğer ekipmanın sayısına ve niteliğine dokümanda yer verilir. Makine, teçhizat ve ekipman için kendi malı olma şartının aranmaması esastır. Ancak idare, işin niteliğinin gerektirdiği hallerde, ihale konusu işin yapılabilmesi için adaya veya istekliye ait olmasını gerekli gördüğü makine, teçhizat ve diğer ekipmanı yeterlik kriteri olarak belirleyebilir. Bu durumda, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın, teknik kriterlerine yönelik olarak dokümanda düzenleme yapılmış ise, bu niteliğe yönelik belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulması zorunludur. ...” hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Tesis, makine, teçhizat ve diğer

ekipmana ilişkin belgeler” başlıklı 9’uncu maddesinde “9.1. İhale Uygulama Yönetmeliklerinin tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeleri düzenleyen maddelerinde kendi malı olma şartının aranmamasının esas olduğu hükme bağlanmıştır. İdareler tarafından bazı tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman için aday veya isteklinin kendi malı olma şartının aranması durumunda; kendi malı olması istenen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın teknik kriter ve özelliklerine ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede yer verilecek, aday veya istekliler de kendi malı olan tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanı; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da yeminli mali müşavir (YMM) raporu veya serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) raporu ile tevsik edeceklerdir. Makine, teçhizat ve diğer ekipman için kendi malı olma koşulunun aranmaması durumunda ise aday veya isteklilerden başvuru veya teklifleri kapsamında (taahhütname, yapı araçları taahhütnamesi, kira sözleşmesi, vb.) herhangi bir belge sunmaları istenmeyecektir. ...” açıklaması yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliğin saptanması amacıyla öngörülecek değerlendirme kriterleri ve istenecek belgelerin rekabeti engelleyecek şekilde belirlenmemesi gerektiği, bu bağlamda, makine ve ekipmanın kendi malı olma şartının aranmaması esas olmakla birlikte ihale konusu işin niteliği ve kapsamına göre idarenin ihtiyacının zamanında karşılanması, isteklilerin ihale konusu alanda etkin olarak faaliyette bulunduklarını göstermesi gibi hususlar göz önünde bulundurularak makine ve ekipmanın bir bölümünün kendi malı olma şartının idarece aranmasının mümkün olduğu, ancak kendi malı olma şartı için tespit edilen oranın ve istenilen kriterlerin rekabeti engellemeyecek şekilde belirlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

20.11.2019 tarihinde yayımlanan düzeltme ilanının “Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler” başlıklı 4.3.2’nci maddesi ile İdari Şartname’nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci maddesinde “...7.5.2. İhale Konusu hizmette çalıştırılacak olan ve teknik özellikleri teknik şartnamede belirtilen araçlardan;

1 Adet 7-8+1 m³ Hidrolik Sıkıştırırmalı Çöp Kamyonu

1 Adet 13-15 +1,5 m³ Hidrolik Sıkıştırırmalı Çöp Kamyonu

1 Adet Büyük Üç Kabin Kamyon

1 Adet Sulama Arasözü (8-10 ton)

Hizmet alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin 41.maddesi hükmü gereğince, ihale konusu işin niteliği, idarenin ihtiyacı zamanında karşılaması, isteklilerin ihale konusu hizmette etkin olarak faaliyette bulunduklarını gösterebilmesi, kullanılacak makine ve ekipmanın işin gerçekleştirilmesindeki önem derecesi ve özellik arz etmesi gibi kriterler göz önünde bulundurularak, belirli nitelikteki makine ve ekipman için kendi malı şartı aranması idaremizin takdir yetkisi dahilinde olduğundan söz konusu hizmet alımında kullanılacak makine ve ekipmanlardan özellikleri Teknik Şartnamede belirtilen yukarıdaki araçların isteklinin kendi malı olması şartı aranmaktadır.

Kendi malı olarak belirlenen araçların istenen teknik özelliklere haiz olduğuna dair; Üretici firmalardan alınan belge/belgeler ile Türk Standartları Enstitüsü tarafından onaylı, sunulan aracın şasi numarasını içeren, AİTM (Araçların İmal, Tadil ve Montajı) Münferit Araç Uygunluk belgesi teklif dosyası kapsamında sunulması zorunludur.

İsteklinin kendi malı olan makine, teçhizat ve diğer ekipman; ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir veya serbest muhasebeci raporu ile

tevsik edilir. Tevsik işleminin aslına uygunluğunun noter tarafından onaylanmış ruhsat örneklerinin sunulması halinde, örnek çıkarma işleminin ilan veya davet tarihinden sonra yapılmış olması zorunludur. Geçici ithalle getirilmiş veya finansal kiralama yoluyla edinilmiş makine ve ekipman, kira sözleşmesinin sunulması ve ihalenin ilk ilan veya davet tarihine kadar olan kiralalarının ödendiğinin belgelenmesi şartı ile adayın veya isteklinin kendi malı sayılır. İş ortaklığında makine, teçhizat ve ekipman ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından sağlanabilir.” düzenlemesi,

İhaleye ait İdari Şartname’nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: 36 Ay Süreyle; Kent Temizliği, Çöp Toplama ve Nakli İşlerinde Kullanılmak Üzere Muhtelif Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşi

b) Miktarı ve türü: İhale Sürücüsüz Araç Kiralanması İşidir. Bu İhale Kapsamında Araçların Sürücüleri İdareimiz Tarafından Karşılanacaktır.

13 Kalem Muhtelif Araç Toplam 50 Adet Araç Kiralanması

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

c) Yapılacağı yer: Akdeniz Belediyesi Sınırları

ç) Bu bent boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Teknik Şartname’nin “Talep Edilen Araçlara İlişkin Sayısal Bilgiler ile Genel Bilgiler” kısmında ise “

S.NO	Açıklama	Adet/Gün	
01	7-8 m ³ Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu Çalıştırılması	13	
02	13-15 +1,5 m ³ Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu Çalıştırılması	18	
03	20+1,5 m ³ Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu Çalıştırılması	1	
04	20+ 5 m ³ Hidrolik Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu Çalıştırılması	2	
05	Damperli Kamyon Çalıştırılması	1	
06	6 m ³ Vakumlu Yol Süpürge Aracı Çalıştırılması	5	
07	1,8 m ³ %100 Elektrikli Vakumlu Yol Süpürge Aracı Çalıştırılması	1	
08	Büyük Üç Kabin Kamyon Çalıştırılması	2	
09	Konteynır Yıkama Aracı Çalıştırılması	2	
10	Sulama Arasözü (8-10 Ton) Çalıştırılması	1	
11	Sulama Arazözü (13-15 Ton) Çalıştırılması	1	
12	Mini Damperli Kamyonet Çalıştırılması	2	
13	Cenaze Yıkama ve Nakil Aracı Çalıştırılması	1	
TOPLAM		50	

” tablosu yer almaktadır.

İhale dokümanında yer alan düzenlemelerden, itirazın şikayete konu ihaleye ilişkin işin, Akdeniz Belediye Başkanlığı Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından yapılan “36 Ay Süreyle; Kent Temizliği, Çöp Toplama ve Nakli İşlerinde Kullanılmak Üzere Muhtelif Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşİ” olduğu, ihalenin 12.12.2019 tarihinde açık ihale usulü ile yapıldığı,

söz konusu ihalede 32 adet ihale dokümanı satın alındığı, başvuru sahibi tarafından 15.11.2019 tarihinde ihale dokümanının satın alındığı (EKAP üzerinden indirildiği), inceleme tarihi itibarıyla ise ihalenin henüz karara bağlanmadığı anlaşılmıştır.

İdare tarafından dokümanda, ihale konusu işin gerçekleştirilebilmesi için toplam 50 adet araç öngörüldüğü, söz konusu araçların 4 tanesinin kendi malı olması yönünde düzenleme yapıldığı görülmüştür.

Bu bağlamda, ihale konusu işin niteliği ve süresi dikkate alındığında bahse konu makine, araç ve ekipmanın isteklinin kendi malı olması şartının yeterlik kriteri olarak belirlenebileceği, yapılan düzenlemenin ihale konusu işin uygun şartlarda yürütülmesi amacıyla getirildiği, kendi malı olması istenen araçların niteliği dikkate alındığında ihale kapsamında istenilen 50 araçtan yalnızca 4 tanesinin kendi malı olmasının istenilmesinin rekabeti engelleyici nitelikte olmadığı, bu çerçevede kendi malı araçlara ilişkin iddia konusu edilen hususların, idarenin ihtiyaçlarını uygun şartlarla ve zamanında sağlama sorumluluğu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, idareler tarafından hangi belgelerin yeterlik değerlendirmesinde kullanılmak üzere istenileceğinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesi ile Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "İstenecek belgeler" başlıklı 29'uncu maddesinin birlikte değerlendirilerek belirleneceği, bu çerçevede idarenin makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler ile makine, teçhizat ve diğer ekipmanların teknik kriterlerine yönelik belgeleri yeterlik kriteri olarak

belirleme yetkisinin olduğu, bu doğrultuda başvuruya konu ihalede idarece makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin olarak ihale konusu işte kendi malı olarak kullanılmak istenilen araçların teknik kriterlerine yönelik münferit araç uygunluk belgesi istenilmesinin mevzuata aykırı olmadığı, bu nedenle başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No : 2020/001

Gündem No : 81

Karar Tarihi : 08.01.2020

Karar No : 2020/UH.II-69